

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag (RP 231/2016 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för utlåtande till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sanna Pekkarinen, social- och hälsovårdsministeriet
- forskare Elina Ahola, Folkpensionsanstalten
- jurist Mikko Horko, Folkpensionsanstalten
- forskarprofessor Pasi Moisio, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- sakkunnig Ellen Vogt, Finlands Kommunförbund
- specialsakkunnig Anne Perälähti, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund - SAKKI rf
- Finlands Gymnasistförbund rf
- Finlands studerandekårers förbund - SAMOK rf
- Finlands studentkårers förbund FSF rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Genom propositionen överförs boendestödet för studerande från studiestödssystemet till systemet med allmänt bostadsbidrag. Överföringen har många positiva konsekvenser. Stödsystemet förenklas och jämlikheten mellan medborgarna ökar när de studerande får boendestöd på samma grunder som andra personer med låga inkomster.

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

Det har varit en allmän önskan bland de studerande att deras boendestöd ska överföras till systemet med allmänt bostadsbidrag. Studiestödets bostadstillägg som är en del av studiestödssystemet är lågt och betalas bara under tiden för studierna. Särskilt i huvudstadsregionen har en stor del av studiepenningen gått åt till hyran. Genom det allmänna bostadsbidraget får låginkomsttagare stöd för sitt boende året runt. Bidraget har ansetts förenkla bostadsbidragssystemet som helhet och motsvara boendekostnaderna bättre än bostadstillägget.

Genom reformen förbättras också ställningen för minderåriga studerande som bor i eget hushåll när det blir möjligt för dem att få bostadsbidrag. Minderåriga som studerar vid gymnasier och yrkesläroanstalter måste ibland flytta långt hemifrån och bo på hyra, eftersom det inte finns någon lämplig studieplats på nära håll. Tack vare reformen blir det i högre grad än i dag möjligt för barn i familjer med små inkomster att studera vid det gymnasium eller den yrkesläroanstalt de önskar, också om dessa ligger långt borta från deras hemort. Utskottet fäster uppmärksamhet vid att de studerande vid vissa läroanstalter, såsom folkhögskolor, som bor i läroanstaltens elevhem och studerande som bor på hyra utomlands fortfarande ska omfattas av bostadstillägget.

Stödsystemet förbättrar de studerandes ekonomi och stöder därmed förutsättningarna för heltidsstudier. De studerande kan då snabbare komma ut i arbetslivet och få förvärvsinkomster, vilket minskar behovet av utkomststöd.

Utskottet välkomnar överföringen av boendestödet för studerande till systemet med allmänt bostadsbidrag men kommer i det följande att fästa uppmärksamhet vid en del problem med reformens genomförandesätt som medför ett tryck på utkomststödet. Samtidigt konstaterar utskottet att målet med reformen, att förenhetliga bostadsbidraget för studerande med avseende på andra medborgare i samma ekonomiska situation, oundvikligen kommer att leda till att möjligheterna att identifiera de särskilda behoven i olika livsskeden blir sämre.

Konsekvenserna av systembytet för beloppet av boendestödet för studerande

Utskottet konstaterar att på samma sätt som vid stora socialpolitiska strukturreformer i allmänhet finns det både vinnare och förlorare också i den nu föreslagna reformen. Bostadstillägget och det allmänna bostadsbidraget skiljer sig från varandra när det gäller förutsättningarna för att få stöd och hur stödnivån bestäms. Det betyder att den som tidigare fått boendestöd inom ramen för studiestödssystemet inte nödvändigtvis får allmänt bostadsbidrag eller att stödets belopp kan minska. För en del studerande förbättras emellertid situationen. I propositionen bedömer regeringen att stödet för boendet stannar på nuvarande nivå eller stiger för cirka 120 000 studerande, dvs. för cirka 64 procent av dem som för närvarande får bostadstillägg. Stödet minskar med minst 300 euro per år för cirka 54 000 studerande, och cirka 22 700 studerande förlorar i genomsnitt minst 100 euro i månaden. Cirka 42 000 studerande, dvs. cirka 22 procent av de nuvarande mottagarna av bostadstillägg, förlorar helt och hållet sitt stöd.

Enligt uppgift till utskottet förbättrar reformen bostadsbidragets nivå framför allt för ensamboende studerande med låga inkomster och höga boendeutgifter. Förlorare är i synnerhet de studerande som hyr en bostad med ett gemensamt hyresavtal och bor tillsammans med en make eller någon annan person som har inkomster. Det beror på att alla deras inkomster som bor i hushållet påverkar bostadsbidraget. Utskottet är medveten om detta missförhållande och anser att det är be-

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

klagligt att reformen inte har kunnat genomföras så att bostadsbidraget ger alla låginkomsttagare ett tillräckligt boendestöd. Det betyder att allt flera kommer att ansöka om utkomststöd.

Studerande med familj

Utskottet påpekar att det bland förlorarna i reformen finns många studerande som har familj. Enligt uppgift till utskottet kommer bostadsbidraget för många barnfamiljer att minska med allt från flera tiotals euro till så mycket som över etthundra euro i månaden. Det är klart att familjernas välfärd påverkas när försörjningen för barnfamiljer med låga inkomster försämras.

Vid en sammantagen bedömning av de ändringar propositionen innebär för de studerandes försörjning har man beaktat höjningen av statsborgen för studielån med 250 euro i månaden som en kompenserande faktor. En proposition om detta behandlas i riksdagen just nu (RP 229/2016 rd). Samtidigt föreslås det en sänkning av studiepenningen till högskolestuderande. För många högskolestuderande försämras ekonomin när studiepenningen skärs ned och boendestödet minskar. Utskottet noterar att när den ena av eller båda föräldrarna i en barnfamilj studerar måste familjen skaffa sig sitt uppehälle genom lån. I utkomststödet räknas studielånet som inkomst för en studerande trots att han eller hon inte har ansökt om lån.

Cirka 13 000 barnfamiljer som får studiepenning omfattas av det allmänna bostadsbidraget. I dag får studerande som bor på hyra och lyfter studiestöd allmänt bostadsbidrag om de har barn i samma hushåll. Efter reformen minskar det genomsnittliga bidraget för dessa hushåll med 27 euro i månaden.

Utskottet anser att det är beklagligt att man inte vid reformen har kunnat beakta den redan från förut knappa ekonomiska situationen för de studerande som har familj. Brister i nivån på stödet för boende ökar trycket på utkomststödet, som är tänkt att tillämpas i sista hand. Utskottet föreslår att miljöutskottet föreslår ett uttalande om saken. (*Utskottets förslag till uttalande 1*)

Reformens konsekvenser för utkomststödet

Enligt uppgift till utskottet kommer inkomstskillnaderna att jämnas ut när de studerande överförs till systemet för allmänt bostadsbidrag och studiepenningen samtidigt börjar beaktas som inkomst i bostadsbidraget. Ginikoefficienten, som beskriver jämlikheten i inkomstfördelningen, sjunker med 0,03 procentenheter och fattigdomsgraden minskar med 0,17 procentenheter. I bedömningen har man beaktat de övriga pågående reformer som kommer att påverka försörjningen, till exempel reformen av studiestödet.

När man granskar reformen med tanke på dem som får studiestödets bostadstillägg, kan man se att den påverkar det kalkylerade behovet av utkomststöd för de studerande på olika sätt. För största delen, 81 procent, påverkas behovet av utkomststöd inte av reformen. För uppskattningsvis 13 procent av de studerande som fått bostadstillägg minskar behovet av utkomststöd och för 7 procent ökar det. Sett från hushållens synvinkel är vinnarna de ensamboende medan de disponibla inkomsterna minskar med över 100 euro på årsnivå för tre av fyra par. Enligt utskottet är det förstärkt att olikheterna i systemen medför ändringar i nuläget. Det är ändå viktigt att bostads-

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

bidraget, som är orsaksrelaterat och tänkt att vara ett förstahandsalternativ, utvecklas så att man inte behöver lappa bristerna i det med utkomststöd, som ska komma i sista hand.

Begränsningen av de maximala boendeutgifterna

För att uppfylla anpassningsmålen för de offentliga finanserna i propositionen och finansiera de extra kostnader som överföringen av boendestödet för studerande orsakar föreslås det att de maximala boendeutgifter som godkänns i det allmänna bostadsbidraget ska begränsas. I sin helhet minskar frysningen av de maximala boendeutgifterna och minskningen på 5 procent i fråga om de maximala boendeutgifterna i kommungrupperna III och IV utgifterna för det allmänna bostadsbidraget med 37,8 miljoner euro 2017 och med 66,8 miljoner euro på årsnivå. Utgifterna för utkomststödet beräknas öka med 8,4 miljoner euro 2017 och med 13,8 miljoner euro på årsnivå.

Utskottet påpekar att de maximala boendeutgifterna inte höjdes i enlighet med förändringen i hyresindex 2015 och 2016. Nivåfrysningen försämrar ekonomin för hushåll med låga inkomster då hyresnivån samtidigt stiger. Dessa förändringar leder allt oftare till en situation där de maximala boendeutgifterna inte motsvarar de verkliga boendeutgifterna för en person som får allmänt bostadsbidrag. Som en följd av detta ökar behovet av utkomststöd.

Hushållen

Överföringen av boendestödet för studerande till systemet med allmänt bostadsbidrag kommer att leda till att bostadsbidraget för studerande framöver fördelas hushållsvis på samma sätt som för övriga stödtagare. Enligt uppgift kommer studerande som bor i delade bostäder att gå miste om boendestöd vid reformen. När boendestödet försvinner eller minskar, ökar behovet av utkomststöd.

Utskottet påpekar att det hushållsvisa stödet inte beaktar sådana boendeskilnader jämfört med den övriga befolkningen som beror på de studerandes livssituation. Det är vanligt att studerande bor i kompis- eller kollektivbostäder, ofta av ekonomiska orsaker och/eller på grund av det finns för få små bostäder. En studerande kan dela bostad med andra studerande eller med personer som arbetar eller är arbetslösa, men det betyder inte alltid att de har ett gemensamt hushåll och alltså svarar för varandras försörjning. Till olika hushåll hör de bara i det fallet att var och en av dem förfogar över en del av lägenheten genom ett eget hyresavtal.

Utskottet anser ändå att det är viktigt att försöka finna en lösning som i högre grad beaktar individuella skillnader. Utskottet föreslår att miljöutskottet föreslår ett uttalande om saken. (*Utskottets förslag till uttalande 2*)

Konsekvenser för förvaltningen och dess kostnader

Överföringen av bostadsbidraget för studerande beräknas öka Folkpensionsanstaltens förvaltningsutgifter med 10 miljoner euro. Utskottet anser att de merkostnader som verkställigheten av förslaget orsakar förvaltningen är förhållandevis höga. Enligt uppgift till utskottet kommer de största utmaningarna för Folkpensionsanstalten att gälla avgörandena och tidsmässigt infalla särskilt i övergångsfasen.

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

Inkomstprövningen blir mer komplicerad efter reformen när de studerande omfattas av två olika system. De största skillnaderna mellan förmånerna som påverkar verkställigheten är att det allmänna bostadsbidraget beviljas per hushåll och att inkomstbegreppen för förmånerna skiljer sig åt, eftersom man tillämpar olika inkomstgränser på studiepenningen och bostadsbidraget. För att verkställigheten vid överföringen ska gå smidigt måste Folkpensionsanstalten få tillräckliga resurser.

Utskottet anser att tidpunkten för lagens ikraftträdande är motiverad, eftersom den ger tillräckligt med tid för överföringen. De bestämmelser som gäller systemet föreslås träda i kraft den 1 augusti 2017. Enligt propositionen kan studerande ansöka om allmänt bostadsbidrag och Folkpensionsanstalten fatta beslut om bostadsbidraget från och med den 1 maj 2017.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår

att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan,

*att miljöutskottet föreslår att riksdagen godkänner två uttalanden (**Utskottets förslag till uttalanden**).*

(Utskottets förslag till uttalanden)

1. Riksdagen förutsätter att man följer vilka konsekvenser de reformer som nu görs har för försörjningen för de studerande som har familj och att man utifrån det bedömer behoven av eventuella lagstiftningsreformer, till exempel ett försörjartillägg till studiepenningen.

2. Riksdagen förutsätter att social- och hälsovårdsministeriet efter att lagen har trätt i kraft bedömer ställningen i bostadsbidragssystemet för dem som bor i gemensam bostad och utreder om begreppet hushåll behöver revideras.

Helsingfors 29.11.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Sanna Lauslahti saml

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

medlem Anne Louhelainen saf
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Sari Raassina saml
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf
medlem Annika Saarikko cent
medlem Martti Talja cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Lahtinen.

Utlåtande ShUU 11/2016 rd
Avvikande mening 1

AVVIKANDE MENING 1

Motivering

Regeringen föreslår att studerande på andra stadiet och högskolestuderande ska börja omfattas av systemet med allmänt bostadsbidrag. Målet med reformen är att förenhetliga bostadsbidragssystemet, förbättra ställningen för studerande med höga boendeutgifter och öka jämlikheten mellan medborgarna när det gäller stöd för boende. I och med att de maximala boendeutgifterna begränsas minskar enligt propositionen utgifterna för det allmänna bostadsbidraget med 37,8 miljoner euro 2017 och med 66,8 miljoner euro på årsnivå. Den totala besparingen används också för att täcka den indexbundna besparing på 9,5 miljoner euro som genomförs i det allmänna bostadsbidraget i enlighet med statsbudgeten.

Vi anser att det i princip är bra att de studerande överförs till systemet med allmänt bostadsbidrag. Målet att förenkla stödsystemen för boende och göra dem klarare är välkommet med tanke på såväl klienter som förvaltning. Vi anser ändå att överföringen i den form som nu föreslås är problematisk och att merkostnaderna inte kan finansieras på bekostnad av andra låginkomsttagare som får stöd för sina höga boendekostnader. Av den anledningen lämnar vi en avvikande mening till utskottets betänkande. I vår alternativa budget föreslår vi också att besparingarna inom bostadsbidraget återtogs och att pengar reserveras i budgeten enligt gällande lagstiftning.

Bostadsbidraget till dem som har låga inkomster får inte försämrats

Redan när det beslutades om årets budget motsatte vi oss nedskärningar i bostadsbidraget, men trots det fortsätter regeringen med dem. Överföringen av de studerande till systemet med allmänt bostadsbidrag orsakar merkostnader som regeringen tänker täcka genom att frysa de maximala boendeutgifter som godkänns i bostadsbidraget och dessutom också sänka dessa med 5 procent i kommungrupperna III och IV, alltså i praktiken i hela landet med undantag av huvudstadsregionen.

År 2015 och 2016 höjdes de maximala boendeutgifterna inte i enlighet med förändringen i hyresindex. En frysning och minskning av nivåerna 2017 skulle för tredje året i rad försämra ekonomin för hushåll med låga inkomster. Beslutet skulle öka boendekostnaderna för dem för vars del de maximala boendeutgifterna överskrider. Det är merparten (70 %) av dem som får allmänt bostadsbidrag. Som en följd av detta skulle behovet av utkomststöd öka. Om användningen av utkomststöd ökar, ökar också kommunernas utgifter, eftersom kommunerna betalar hälften av det grundläggande utkomststödet och det kompletterande och förebyggande utkomststödet. Försämringarna av bostadsbidraget kan i kombination med de stigande hyrorna öka den regionala differentieringen när man tvingas flytta till områden med billigare hyror.

Det allmänna bostadsbidraget bör inte urholkas genom försämringar och indexfrysningar vilket regeringen nu har gjort. Målet med den reform av det allmänna bostadsbidraget som genomfördes under den förra regeringsperioden och trädde i kraft 2015 var uttryckligen att införa en klar och tydlig primär förmån som är tillräckligt stor och bättre motsvarar de verkliga boendeförhållandena och boendekostnaderna. Den ständiga försämringen av bostadsbidraget komplicerar och

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

Avvikande mening 1

urholkar nu återigen denna viktiga primära stödform inom den sociala tryggheten. Samtidigt har regeringen gjort och håller på att göra flera nedskärningar i de primära förmånerna, bland annat genom att sänka nivån på de förmåner som är bundna till folkpensionsindex och frysa dem till utgången av 2019. Vi kan inte acceptera dessa upprepade nedskärningar som riktar sig mot låginkomsttagarna, i synnerhet som regeringen inte har utrett hur kumuleringen av besparingarna påverkar dessa personers försörjning. Därför föreslår vi att 10 § (sänkning av boendeutgifterna i kommungrupperna III och IV) och 51 § (indexfrysning) stryks i lagförslaget.

De studerandes försörjning måste tryggas

Genom reformen får de studerande som ansöker om bostadsbidrag en likadan ställning som andra hushåll med små inkomster. Reformen höjer nivån på bostadsbidraget särskilt för ensamboende studerande med låga inkomster och höga boendeutgifter jämfört med i dag. För en del av de studerande försämrars emellertid stödet, eftersom de inkomster som beaktas vid beviljande av allmänt bostadsbidrag ändras så att studiestödets studiepenning beaktas som inkomst. Av de studerande förlorar 42 000 sitt boendestöd helt och hållet, och för 54 000 studerande minskar stödet med minst 300 euro om året.

De största ekonomiska förlusterna drabbar par där den ena partnern har fått bostadstillägg. Bland förlorarna finns det många studerande som har familj. Bostadsbidraget för många barnfamiljer kommer att minska med allt från flera tiotals euro till så mycket som över etthundra euro i månaden. Barnfamiljernas ekonomi försämrars också genom andra åtgärder: barnbidragen skärs ned och barnavdraget i beskattningen slopas 2018. De här åtgärderna påverkar försörjningen för barnfamiljer med låga inkomster och därmed barnens välfärd.

Vid beredningen av propositionen utreddes ett alternativ där studiepenningen inte beaktas som inkomst. Om studiepenningen betraktas som prioriterad inkomst när bostadsbidraget bestäms, ökar beloppet av bostadsbidrag som betalas till studerande. För de studerande som redan nu omfattas av systemet med allmänt bostadsbidrag, främst studerande barnfamiljer, hålls bidraget på samma nivå. Om studiepenningen fortsätter att vara prioriterad inkomst, ökar kostnaderna för överföringen av de studerande till systemet med allmänt bostadsbidrag med cirka 20–30 miljoner euro jämfört med om studiepenningen beaktas som inkomst. Vid beredningen ansågs det att detta inte är genomförbart, eftersom trycket på besparingar inom det allmänna bostadsbidraget skulle öka betydligt. Vi anser att det i en reform av den här storleksklassen inte är vettigt att eftersträva kostnadsneutralitet, utan det behövs tilläggsfinansiering för bostadsbidraget. Ett annat alternativ, som bara skulle rikta sig till studerande barnfamiljer, skulle vara att införa ett försörjartillägg till studiestödet. Vi anser att dessa medel är nödvändiga för att förbättra de studerandes ekonomiska situation.

Tillsammans med den studiestödsreform som avtalats i planen för de offentliga finanserna kommer propositionen att innebära en mycket stor omställning i förmånssystemet för studerande. Vid utfrågningen av sakkunniga gjordes bedömningen att de studerande i och med den lånebetonade studiestödsreformen faller utanför det kalkylerade utkomststödet. Enligt propositionen om studiestödsreformen sjunker studiepenningen för högskolestuderande från den 1 augusti 2017 i värsta fall från 336 till 250 euro. Samtidigt förkortas stödtiden och lånebetoningen ökas. Av dem som förlorar stöd för boende kommer 71 procent att vara högskolestuderande.

Utlåtande ShUU 11/2016 rd

Avvikande mening 1

Vid utfrågningen uttryckte de sakkunniga oro över att ökningen av betoningen på lån i studiestödet sannolikt kommer att påverka den sociala rörligheten då den ekonomiska risken vid studier ökar. Föräldrarnas tillgångar och förmåga att skydda barnen från ekonomiska risker blir en allt mer betydande faktor i de ungas studieval. Vi förutsätter att regeringen gör allt för att motverka en sådan utveckling och följer konsekvenserna av reformen.

Vi anser att försörjningen för studerande måste tryggas så att det går att studera på heltid. Man måste nu följa hur reformen som helhet påverkar de studerandes försörjning och studieprestationer. Vid behov måste systemet ändras exempelvis så att studiepenning inte beaktas som inkomst när bostadsbidraget bestäms. Men en sådan ändring får inte göras på så sätt att andra stödtagare missgynnas.

Det allmänna bostadsbidraget måste bli smidigare

Det är oklart om propositionen förenklar den sociala tryggheten eller om den komplicerar den ytterligare. Att det allmänna bostadsbidraget beviljas hushållsvis gör att det återigen blir svårare i fråga om studerande att reda ut vem som bor i samma hushåll och vem som har ett samboförhållande. Inkomstprövningen blir mer komplicerad när det finns separata inkomstgränser för studiepenning och bostadsbidrag. Studiestödets bostadstillägg kommer också att fortleva som system hos en mycket liten grupp studerande. FPA:s förvaltningsutgifter väntas öka med upp till 10 miljoner i och med överföringen. Det är positivt att problemen med att samordna systemen för bostadsbidrag försvinner i situationer då en person övergår från ett stödsystem till ett annat.

De olika formerna av stöd för boende är avsedda som stöd i olika livssituationer. Det noterades särskilt hösten 2015 när regeringen avsåg att dra in bostadsbidraget för pensionstagare. Då hade regeringen inga planer på att beakta särdragen hos stödet eller stödtagarna i det allmänna bostadsbidraget. Analogt beaktar den aktuella ändringen inte särdragen i studentboendet. Det är särskilt vanligt att studerande bor i kompis- eller kollektivbostäder och att deras inkomster varierar mycket under året. De studerande byter också bostad oftare än den övriga befolkningen.

Det ska vara lätt att anmäla olika boendearrangemang till Folkpensionsanstalten utan oskäligt besvär och återkrav av bidraget. Man ska kunna bo i en kompisbostad med en annan studerande utan att dennes inkomster beaktas i bostadsbidraget. En studerandes inkomster får inte påverka en annan studerandes bostadsbidrag eller försörjning. Det ska också vara lätt att ingå separata hyresavtal. Att bo i kompisbostad är populärt, och man skulle önska att denna boendeform ökar i samhället också bland till exempel ensamma äldre personer. Det är viktigt att göra det smidigare att ansöka om bostadsbidrag inte bara för de studerande utan för alla som får bidraget. Bostadsbidraget måste beakta dagens boendeformer utan onödig byråkrati.

Avslutningsvis

Överföringen av de studerande till systemet med allmänt bostadsbidrag kan ha konsekvenser för hyresbostadsmarknaden som är svåra att förutse. Reformen förflyttar tyngdpunkten i det samhälleliga stöd som beviljas i form av pengar från att stödja studier till att stödja boende. Reformen kan också ha indirekta konsekvenser för bostadsmarknaden och de studerandes beteende, men i detta skede är det svårt att förutse dessa. På lång sikt kan reformen bidra till att ytterligare höja hy-

Utlåtande ShUU 11/2016 rd
Avvikande mening 1

rorna för små hyresbostäder, om studenterna flyttar till dyrare hyresbostäder. Det är fel sätt att bromsa boendekostnaderna att skära i försörjningen för dem som får bostadsbidrag. Däremot bör man satsa på produktion av hyresbostäder med skäliga hyror på ett mångsidigt sätt.

Avvikande mening

Vi föreslår

att miljöutskottet föreslår att lagförslaget ändras så att 10 och 51 § stryks och

att miljöutskottet i övrigt beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 29.11.2016

Tuula Haatainen sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Anneli Kiljunen sd
Outi Alanko-Kahiluoto gröna
Aino-Kaisa Pekonen vänst

Utlåtande ShUU 11/2016 rd
Avvikande mening 2

AVVIKANDE MENING 2

Motivering

Enligt propositionen ska studerande på andra stadiet och högskolestuderande börja omfattas av systemet med allmänt bostadsbidrag i stället för att få bostadstillägget för studerande. Målen att förenhetliga bostadsbidragssystemet och förbättra ställningen för de studerande går i rätt riktning och är välkomna. Jag anser att det i princip är bra att de studerande överförs till systemet med allmänt bostadsbidrag. Målet att förenkla stödsystemen för boende och göra dem klarare är välkommet med tanke på såväl stötagare som förvaltning.

Bostadstillägget för studerande är skräddarsytt för de studerandes behov. Det allmänna bostadsbidraget har vissa drag som gör att det inte alltid lämpar sig så väl för en studerandes livssituation. Bostadstillägget för studerande grundar sig på studier medan det allmänna bostadsbidraget grundar sig på inkomst. De olika formerna av stöd för boende är avsedda som stöd i olika livssituationer. Det här kan leda till problemsituationer när det gäller de studerandes boendearrangemang som inte förekommer i samband med andra låginkomsttagare. Det är särskilt vanligt att studerande bor i kompis- eller kollektivbostäder och att deras inkomster varierar mycket under året. De studerande byter också bostad oftare än den övriga befolkningen. Det måste vara möjligt för en studerande att bo i en kompisbostad tillsammans med en annan studerande utan att dennes inkomster påverkar bostadsbidraget och försörjningen. Miljöutskottet bör ändra lagförslagets 4 § så att definitionen av gemensamt hushåll inte tillämpas på studerande. Det ska vara lätt att anmäla olika boendearrangemang till Folkpensionsanstalten utan oskäligt besvär och utan återkrav av bidraget. Det ska också vara lätt att ingå separata hyresavtal. Det är viktigt att göra det smidigare att ansöka om bostadsbidrag inte bara för de studerande utan för alla som får bidraget. Bostadsbidraget måste beakta dagens boendeformer utan onödig byråkrati.

Avvikande mening

Jag föreslår

att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 29.11.2016

Veronica Rehn-Kivi sv